

**NASTAVNI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO
OSJEČKO – BARANJSKE ŽUPANIJE**

TEACHING INSTITUTE OF PUBLIC HEALTH FOR THE OSIJEK - BARANYA COUNTY

Adresa: Drinska 8, 31000 Osijek
Telefon: +385 (0)31 / 225-700
Telefax: +385 (0)31 / 206-870

IBAN: HR6023900011101055394
MB: 3018792
OIB: 46854859465

e-mail: nzjz-os@zzjosijek.hr
web: <http://www.zzjosijek.hr>

**Program rada i razvoja Nastavnog zavoda za javno
zdravstvo Osječko-baranjske županije
za 2026. godinu**

1. UVOD

Nastavni zavod za javno zdravstvo Osječko-baranjske županije već 100 godina djeluje u zajednici nudeći joj široku paletu zdravstvenih usluga i prateći zdravlje populacije te prevenirajući bolesti. Zavod je aktivno uključen u brigu za zdravlje građana svih dobnih skupina, a sa svojim ispostavama koje djeluju u Đakovu, Našicama, Belom Manastiru, Valpovu i Donjem Miholjcu predstavlja ustanovu u zdravstvu koja svakodnevno doprinosi povećanju dostupnosti zdravstvene zaštite na području Osječko-baranjske županije.

Djelatnost Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Osječko-baranjske županije organizirana je kroz rad stručnih službi koje brinu o provođenju mjera zdravstvene zaštite i pružanju zdravstvenih usluga na području očuvanja i unapređivanja zdravlja građana, kontroli i sprečavanju zaraznih i kroničnih nezaraznih bolesti, poticanju kvalitete i praćenju uvjeta životne i radne okoline, zdravstvenom prosvjećivanju i promicanju zdravlja te zdravstvenoj zaštiti osobito vulnerabilnih skupina stanovništva.

Dugoročna vizija Zavoda je da bude vodeća korisnički orijentirana javno zdravstvena ustanova na području regije iz područja javnog zdravstva s misijom sprečavanja bolesti, unapređenjem zdravlja i poboljšanjem kvalitete života stanovništva, a poštujući pritom najviše standarde društveno odgovornog ponašanja i znanstveno utemeljenih spoznaja, nudeći korisnicima pouzdanost i kvalitetu po načelu zdravstvene izvrsnosti.

Osnovni cilj rada Zavoda u 2026. godini su podizanje kvalitete zdravlja stanovnika Osječko-baranjske županije prvenstveno kroz dostupnost usluga i razvoj brojnih programa i politika na jačanju odnosa s drugim ustanovama, jedinicama lokalne samouprave, udrugama, pravnim osobama kroz partnerski odnos i snagu zajedništva.

Rad Zavoda kao funkcionalne i učinkovite javnozdravstvene ustanove će se bazirati na:

- praćenju zdravlja i njegovih odrednica kao podrška razvoju javnozdravstvene politike (Nacionalni preventivni programi, programi promicanja zdravlja i sl.),
- praćenju kretanja zaraznih bolesti, pojave epidemija i provođenje protuepidemijskih mjera,
- praćenju kretanja kroničnih nezaraznih bolesti,
- praćenju zdravlja posebnih skupina,
- praćenju sociodemografskih odrednica,
- praćenju okolišnih odrednica zdravlja,
- provođenju zdravstvenog nadzora nad osobama koje su potencijalni izvor zaraznih bolesti,

- prevenciji ovisnosti i briga o mentalnom zdravlju populacije uz savjetovanišni i terapijski rad,
- praćenju tehnoloških razvitaka struke kako bi Zavod bio nositelj novina u području rada, povećanju vidljivosti svih usluga korisnicima, zainteresiranoj javnosti i ukupnoj javnosti, promoviranju izvrsnosti u primjeni dobre profesionalne prakse u ispitnim laboratorijima Zavoda,
- nastavku ostvarivanja uravnoteženog, pravilnog, svrhovitog, učinkovitog, ekonomičnog i transparentnog financijskog poslovanja,
- povećanju učinkovitosti kroz dobro unutarnje ustrojstvo, upravljanje i razvoj ljudskih potencijala, uključujući i stalno stručno usavršavanje,
- pravovremenom obavješćavanju građana o činjenicama važnim za očuvanje zdravlja,
- povezivanju s međunarodnim institucijama koje se bave zdravstvenom problematikom.

U 2026. godini nastaviti će se sve aktivnosti obvezne prema Planu i programu mjera zdravstvene zaštite, sklopljenim ugovorima, posebnim programima i projektima.

2. SLUŽBA ZA KLINIČKU MIKROBIOLOGIJU

U Službi za kliničku mikrobiologiju nastaviti će se kontinuirano obavljanje specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite iz područja medicinske/kliničke mikrobiologije temeljem Ugovora koji je zaključen sa HZZO-om, a koju će provoditi ugovoreni timovi. Uz pet ugovorenih timova, planirano je dogovaranje šestog tima. Slijedom toga očekuje se nastavak trenda rasta ukupnog broja izvršenih pretraga (u 2023. godini ukupno 145 626; u prvih 9 mjeseci 2024. godine > 104 000 mikrobioloških pretraga izvršenih u Službi za kliničku mikrobiologiju). Ovi podaci ukazuju na problem naplate izvršenih usluga prema HZZO, odnosno prekoračenja mjesečnog limita koji određuje HZZO.

Planira se i nadalje pružanje usluga specijalističke dijagnostike stacionarnim pacijentima KBC Osijek, OŽB Našice, Nacionalne memorijalne bolnice „Dr. Juraj Njavro“ Vukovar, OŽB Vinkovci i OB „Dr. Josip Benčević“ Slavonski Brod prema potrebama navedenih zdravstvenih ustanova, te proširenje opsega pružanja zdravstvene usluge specijalističke dijagnostike neposrednim korisnicima izvan obveznog zdravstvenog osiguranja.

Također se planira nastavak ugovorne suradnje sa privatnim klinikama u pružanju usluga iz područja djelatnosti medicinske mikrobiologije. U suradnji sa Službom za epidemiologiju planirat će se kontinuirano provođenje mikrobiološkog nadzora u okviru sanitarnog nadzora. Služba će nastaviti s razvojem molekularne dijagnostike, planira se uvođenje molekularnih dijagnostičkih testova u dijagnostici tuberkuloze, dokazivanju mehanizama rezistencije bakterijskih uzročnika, proširenje detekcije uzročnika urogenitalnih infekcija (*Mycoplasma genitalium*, *Trichomonas vaginalis*), te primjena dijagnostičkih panela u sindromskom pristupu u mikrobiološkoj dijagnostici (multiplex PCR).

Nakon uspostave Sustava kvalitete u Službi za kliničku mikrobiologiju u 2023. godini i akreditacije molekularnih pretraga za dokazivanje uzročnika urogenitalnih infekcija u 2024. godini proveden je postupak nadzora uspostavljenog sustava kvalitete i akreditiranih pretraga molekularne

dijagnostike od strane Hrvatske akreditacijske agencije. Nadzor je proveden prema novom izdanju norme HRN EN ISO15189. U 2026. godini planirat će se daljnje proširenje akreditacijskog postupka na serološke metode dokazivanja ostalih markera hepatitis B virusa (HBV) i molekularnu dijagnostiku Humanog papiloma virusa (HPV). Nastavit će se molekularno testiranje na SARS-CoV-2 i molekularno testiranje na hripavac (Pertussis). Kontinuirano će se provoditi svi postupci u laboratorijskom radu u skladu s akreditacijskim standardima prema Normi HRN EN ISO 15189.

U Službi će se i dalje provoditi praćenje rezistencije bakterija na antibiotike u okviru mreže mikrobioloških laboratorija koji su uključeni u rad Odbora za praćenje rezistencije bakterija na antibiotike pri Akademiji medicinskih znanosti Hrvatske. Planira se aktivno sudjelovanje u projektu određivanja antimikrobne osjetljivosti pri Europskom centru za kontrolu i prevenciju bolesti (ECDC) u sklopu mreže EARS-NET Laboratories kao i sudjelovanje u radu mreže mikrobakterioloških laboratorija RH kojim se aktivno prati dijagnostika *M. tuberculosis*.

Sa ciljem unapređenja primjene informatičkog sustava u laboratorijskom radu planira se proširiti primjena barkod oznaka uzoraka koje će pratiti uzorak u toku cijelog procesa ispitivanja te povezivanje laboratorijskih analizatora i laboratorijsko-informacijskog sustava (LIS). Ovi postupci će dodatno osigurati pouzdanost i točnost rezultata ispitivanja. U MIBISu se razvijaju dodatni programi, primjerice analiza rezistencije bakterija u obrađenim izolatima, zatim programi koji povezuju laboratorije sa Službom za nabavu i Službom za računovodstvo i financijsko poslovanje. Uvođenje navedenih programa, kad se za to stvore uvjeti, dodatno bi unaprijedilo rad i funkcionalnost Službe.

U planu je poboljšanje radnih i okolišnih uvjeta u laboratorijskim prostorima u kojima su prisutna oštećenja zidova i stropa uzrokovana oštećenjima krovišta na dograđenom dijelu zgrade Zavoda. Prostor u kojem djeluje Služba za mikrobiologiju samo djelomično zadovoljava propisanim zahtjevima norme te je potrebno u narednom periodu osigurati adekvatne prostorne uvjete za rad, stoga je interes da započeti projekt izgradnje novih laboratorijskih prostora što prije bude realiziran.

Nastavit će se provedba plana proširenja sustava vanjske kontrole u koji su uključeni svi laboratoriji Službe. Planira se implementacija novih tehnologija u okviru mogućnosti, a sa svrhom poboljšanja kvalitete usluga, proširenje dostupnosti mikrobiološke djelatnosti korisnicima zdravstvene zaštite na području istočnog dijela RH, osobito na proširenje dostupnosti serološke dijagnostike zaraznih bolesti i molekularne dijagnostike. Planira se unaprjeđenje i usklađivanje sa postojećim preporukama dijagnostike tuberkuloze, uvođenjem molekularnih metoda.

Postoji interes i planira se nastavak aktivnog uključivanje Službe u istraživačke projekte u suradnji sa Službom za programe i projekte Nastavnog zavoda za javno zdravstvo OBŽ. Služba za kliničku mikrobiologiju će u 2026. godini povećati aktivno sudjelovanje u edukacijskim i promotivnim javnozdravstvenim akcijama Zavoda. Planirat će se kontinuirana stručna edukacija svih djelatnika Službe kroz predavanja koja organiziraju pripadajuće strukovne Komore, upućivanje na seminare i tečajeve te poticanje aktivnog sudjelovanja na znanstvenim skupovima.

Smjernice i ciljevi plana rada Službe za kliničku mikrobiologiju u 2026. godini:

- kontinuirano obavljanje specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite iz područja medicinske/kliničke mikrobiologije,
- proširenje dijagnostičkih pretraga implementacijom novih dijagnostičkih testova te dopuna postojećih automatiziranih sustava u svrhu poboljšanja kvalitete usluga,
- kontinuirano održavanje uspostavljenog sustava kvalitete, usklađivanje sustava prema novom izdanju Norme HRN EN ISO15189 i proširenje akreditacijskog postupka u području molekularne i serološke mikrobiološke dijagnostike,
- poboljšanje rada Službe informatičkim rješenjima koja ubrzavaju rad i povećavaju učinkovitost poslovanja,
- planiranje aktivnog uključivanje Službe u istraživačke projekte u suradnji s Službom za programe i projekte Nastavnog zavoda za javno zdravstvo OBŽ,
- proširivanje sustava vanjske kontrole,
- kontinuirana edukacije djelatnika Službe i poboljšanje radnih uvjeta.

3. SLUŽBA ZA EPIDEMIOLOGIJU

Temeljni je zadatak Službe za epidemiologiju utvrđivanje značaja neke pojave (bolesti) kod stanovništva Osječko-baranjske županije, utvrđivanje čimbenika koji utječu na zdravlje, postavljanje konačne epidemiološke dijagnoze i prognoze, te upozoravanje na smjerove djelovanja zdravstvene službe u obnovi, očuvanju i poboljšanju zdravlja. Prema sadašnjem ustroju, dva su izvora financiranja Službe; glavarina prema broju odobrenih higijensko-epidemioloških timova i naplata javno-zdravstvenih usluga koje nisu obuhvaćene glavarinom na tržištu.

Zadaca i djelokrug rada, te izvori financiranja Službe za epidemiologiju u 2026. godini

Služba će svoju javno zdravstvenu djelatnost obavljati kroz slijedeće javno-zdravstvene aktivnosti:

a) javno-zdravstvene usluge koje se financiraju iz glavarine HZZO-a:

- sudjelovanje u izradi prijedloga programa mjera zdravstvene zaštite;
- provođenje svih posebnih mjera za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti (rano otkrivanje izvora i putova širenja zaraze, prema prijavama zaraznih bolesti iz ambulanti opće medicine, bolnica i laboratorija, preporučivanje protuepidemijskih mjera zdravstvene zaštite);
- uzimanje uzoraka za mikrobiološke pretrage
- praćenje i analiza čimbenika rizika za pojedine kronične bolesti od javno zdravstvenog značaja;
- sudjelovanje ili provođenje istraživanja na području kroničnih masovnih bolesti;
- praćenje provođenja općih javnozdravstvenih mjera na području Županije;
- provođenje javnozdravstvenih mjera u suradnji sa drugim Službama Zavoda, sanitarnom i veterinarskom inspekcijom, veterinarima i liječnicima drugih zdravstvenih ustanova sa područja Županije;
- davanje informacija o epidemiološki važnim pokazateljima putem medija;
- kontinuirano praćenje kretanja zaraznih bolesti, epidemiološka obrada oboljelih i članova njihovih obitelji te njihovo prijavljivanje Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo;
- vođenje registara: kliconoša salmoneloza, tuberkuloze, hepatitisa B i C uz kontinuiranu obradu kontakata;
- distribucija cjepiva liječnicima koji provode cijepljenja prema Programu cijepljenja u RH;
- kontinuirano praćenje i nadzor provođenja obveznih imunizacija, predviđenih godišnjim planom imunizacija u RH, te priprema godišnjeg izvještaja o provođenju Programa, te procijepljenosti na području Županije;
- provođenje neobveznih imunizacija protiv (gripe, žute groznice, difterije, tetanusa, krpeljnog meningoencefalitisa, poliomijelitisa, meningokoka, trbušnog tifusa, pneumokoka, hepatitisa A i B, vodenih kozica, rubeole, ospica, zaušnjaka) prema epidemiološkoj indikaciji;

- provođenje antirabične zaštite pacijenata ozlijeđenih od toplokrvnih životinja, u cilju prevencije bjesnoće, što uključuje cijepljenje (aktivna, a po potrebi i pasivna imunizacija), zdravstveni i veterinarski nadzor;
- organizacija i provođenje zdravstvenog odgoja stanovništva kroz predavanja i radionice;
- organizacija stalne pripravnosti epidemiologa za sve hitne intervencije iz domene našeg rada (prevencija bjesnoće, suzbijanje epidemija, fizikalno-kemijske incidente na području Županije i sl.);
- sudjelovanje u stručnim i znanstvenim istraživanjima, kako na području naše Županije, tako i na nacionalnoj razini;
- priprema i obrada epidemioloških podataka za godišnju publikaciju Zavoda.

b) javno-zdravstvene usluge koje se financiraju putem ugovora s korisnicima ili direktnom naplatom na slobodnom tržištu:

- provođenje zdravstvenog nadzora nad zaposlenima u prometu i proizvodnji namirnica, zaposlenih u zdravstvu, osobama koje rade na pružanju njege (frizeri, kozmetičari i sl.);
- davanje mišljenja vezano za opće i korektivne mjere koje je potrebno poduzeti ovisno o razini kontaminacije sustava i vrsti objekta u kojima se pojavila kontaminacija objekta za parametar Legionella i parametar olovo
- provođenje neobveznih imunizacija protiv (rabiesa, gripe, žute groznice, difterije, tetanusa, krpelnog meningoencefalitisa, poliomijelitisa, meningokoka, trbušnog tifusa, pneumokoka, hepatitisa A i B, vodenih kozica, rubeole, ospica, zaušnjaka) prema zahtjevu korisnika;
- organizacija i provođenje zdravstvenog odgoja zaposlenima u prometu i proizvodnji namirnica kao i zaposlenima u proizvodnji i prometu kozmetičkih proizvoda i pružanja usluga njege ili uljepšavanja lica i tijela kroz tečajeve higijenskog minimuma;
- organizacija i uvođenje HACCP-a u objekte u kojima se vrši promet i proizvodnja namirnica
- u skladu s navedenim planira se obaviti 16 000 preventivnih zdravstvenih pregleda osoba koje rade u prometu i proizvodnji namirnica, zdravstvu te osoba koje rade na poslovima pružanje njege te se planira održati 3000 tečaja o stjecanju potrebnog znanja o zdravstvenoj ispravnosti hrane i tečaja o stjecanju posebnog znanja o sprječavanju zaraznih bolesti

c) ostale javno-zdravstvene usluge

Prevencija HIV infekcije i AIDS-a, kao globalne epidemije predstavlja i dalje važan zadatak za Službu. Od 01. ožujka, 2005. godine, u okviru Službe, otvoren Centar za besplatno i anonimno HIV testiranje i savjetovanje (CTS). U CST-u vrše se besplatna i anonimna testiranja i savjetovanja na HIV, hepatitis B i C jednom tjedno. Centar nema svoj vlastiti izvor financiranja te bi isti trebalo pronaći bilo iz županijskog proračuna ili proračuna RH iz sredstva namijenjenih za prevenciju zdravlja.

Planira se stručna edukacija doktora medicine te drugih zdravstvenih djelatnika sukladno zahtjevima struke i nadležnih strukovnih komora, a u okviru materijalnih mogućnosti. S obzirom na odlazak jednog epidemiologa u mirovinu u protekloj godini, planiramo jednu specijalizaciju iz epidemiologije.

4. SLUŽBA ZA JAVNO ZDRAVSTVO

Sukladno zakonu o zdravstvenoj zaštiti te programu statističkih istraživanja Republike Hrvatske i Ciljevima i programskim zadacima za razdoblje od 2024-2026. godine Službe za javno zdravstvo prikupljati će se, provjeravati i obrađivati podaci godišnjih izvješća iz primarne i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite, te godišnjih izvješća iz **Kliničkog bolničkog centra Osijek, Opće županijske bolnice Našice i Lječilišta „Bizovačke toplice“**. Sudjelovat će se u poboljšanju kvalitete podataka individualnih zdravstveno-statističkih izvješća (prijava poroda, pobačaja, prijava hospitalizacije/dnevne bolnice) kroz praćenje podataka u NAJS sustavu. Prikupljat će se kopije patohistoloških i citoloških nalaza s dijagnozama malignih bolesti i prosljeđivati u Registar za rak Republike Hrvatske, a iste će se koristiti i za evaluaciju Nacionalnih programa ranog otkrivanja raka. Prikupljat će se i Prijave perinatalne smrti u papirnatom obliku te će se prosljeđivati u Odjel za istraživanje i praćenje zdravstvene zaštite majki i predškolske djece Službe za javno zdravstvo Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.

Pružat će se stručno metodološka pomoć zdravstvenim ustanovama i ordinacijama glede popunjavanja i kontrole kvalitete izvještajnih obrazaca i izrade statističkih izvješća. Pratit će se i analizirati zdravstveno stanje pučanstva, te će se ocjenjivati zdravstvene potrebe i utvrđivati zdravstveni prioriteti. Rezultati praćenja i analize zdravstvenog stanja pučanstva županije objavit će se u posebnim godišnjim publikacijama. Služba za javno zdravstvo u suradnji s ostalim djelatnostima Zavoda, kao i u suradnji s regionalnom i lokalnom samoupravom, školama, zdravstvenim i socijalnim ustanovama, nevladinim organizacijama, medijima i privatnim sektorom, organizira i provodi brojne javnozdravstvene akcije u cilju promicanja zdravlja i zdravog životnog stila, te prevencije i ranog otkrivanja kroničnih nezaraznih bolesti.

Kontinuirano se provodi Nacionalni program ranog otkrivanja raka dojke za žene u dobi od 50-69 godina na području županije. Trenutno se provodi 9. ciklus pozivanja i planira se završiti u travnju 2027. godine nakon čega započinje 10. ciklus. Odaziv je oko 60%. Trenutno se provodi 6. ciklus Nacionalni program ranog otkrivanja raka debelog crijeva za osobe oba spola u dobi od 50-74 godine. Unazad dvije godine ne šaljem testove temeljene na gvajaku (engl. guaiac-based faecal occult blood tests, gFOBTs) zbog reorganizacije metodologije i prelaska na FIT testiranje (engl. faecal immunochemical tests, FITs), za koje se nadamo da će se nastaviti u 2026. godini. Sve osobe koje imaju pozitivan nalaz na nevidljivo krvarenje u stolici upućuju se na daljnju dijagnostičku obradu u Klinički bolnički centar Osijek. Odaziv na program je na razini 30%. Do kraja rujna poslano je 14.238 poziva na mamografski pregled te je korisnicima Programa pruženo 3.683 savjetodavnih usluga na besplatnom telefonu.

U sklopu mamografske *skrining*-jedinice obavljeno je 5.998 mamografskih snimanja te je isto toliko nalaza poslano na kućne adrese. U sklopu Nacionalnog programa ranog otkrivanja raka debelog crijeva nisu slani prvi pozivi stanovnicima zbog promjene metodologije testiranja. U navedenom razdoblju je odgovoreno na 2.688 poziva na besplatni telefon.

Osim osoba koje su u ciljnoj skupini za provedbu testiranja, na zahtjev Ministarstva zdravstva provjeravamo i popise branitelja koji se upućuju na sistematske preglede, te ukoliko nisu odazvani u Programu o tome obavještavamo Klinički bolnički centar Osijek i Opću bolnicu Našice (pripremamo popis kako bi im se dostavili testovi kada krene ponovno slanje). Za povećanje odaziva u oba programa ranog otkrivanja raka važno je intenzivno provoditi edukaciju stanovništva, surađivati s medijima i ostalim dionicima u zdravstvu (obiteljska medicina, patронаžna služba, gastroenterolozi na području naše županije...).

Radit će se na razvoju, objedinjavanju i usklađivanju zdravstveno informacijskog sustava te ustrojavanju novih i održivih postojećih medicinskih i pomoćnih datoteka. Planira se stručna edukacija doktora medicine i drugih zdravstvenih djelatnika sukladno zahtjevima struke odnosno zahtjeva nadležnih institucija.

5. SLUŽBA ZA ŠKOLSKU I ADOLESCENTNU MEDICINU

Temeljem Zakona o zdravstvenoj zaštiti predviđa se provođenje mjera specifične zdravstvene zaštite za djecu i mladež školske dobi i redovite studente prema zaključenom ugovoru s HZZO-om u osnovnim i srednjim školama te visokoobrazovnim ustanovama. Ugovorom je predviđeno da 12 timova školske medicine provodi preventivnu i specifičnu zdravstvenu zaštitu za oko 40000 učenika i redovitih studenata s novčanim sredstvima koja određuje HZZO sukladno standardu.

Sistematski i namjenski pregledi

Ukupno je u razdoblju siječanj-prosinac 2025. godine obavljeno 10684 sistematskih pregleda, od toga najviše pregleda prije upisa u prvi razred osnovne škole (2565). U petim razredima osnovne škole obavljeno je 2020, a u osmim razredima 2323 pregleda. Kontrolnih i namjenskih pregleda bilo je 6828.

Probirni pregledi

U razdoblju do kraja studenog 2025. godine obavljeno je 15004 *screening*-pregleda.

Cijepljenje

Prema godišnjem Programu obavljeno je 11888 cijepljenja. Uglavnom su to cijepljenja učenika u osnovnoj školi, a u srednjoj školi i na fakultetima provedeno je nadoknadno cijepljenje protiv infekcija HPV-a temeljem odluke Ministarstva zdravstva i HZZO-a.

Cjepni obuhvati za sva obvezna cjepiva na žalost padaju i iznose od 89-92%.

Zdravstveni odgoj

Prema važećem kurikulumu zdravstvenog odgoja, liječnici i sestre obavljaju aktivnosti u prvom, trećem, petom i osmom razredu osnovne te prvom i dugom razredu srednje škole. Teme definirane kurikulumom se pokazuju nedostatne za potrebe djece i škola, te se u dogovoru sa školama organiziraju i dodatni satovi sa temama o zdravlju i zdravim životnim navikama. Do kraja studenog 2025.godine zdravstvenim odgojem je obuhvaćeno 13540 učenika osnovnih, 7070 učenika srednjih škola i 1038 studenata.

Savjetovališni rad

Savjetovališni rad je neizostavan i važan dio ukupnih aktivnosti u školskoj medicini, u savjetovalište se obraćaju i učenici i roditelji, ali i nastavnici i drugi sudionici procesa odrastanja. U osnovnim je školama u savjetovališta pristupilo 6862 osobe d toga 1454 učenika. Najviše je savjeta bilo u svezi unaprjeđenja zdravlja (50%) , kroničnih poremećaja zdravlja (13,1%), te teškoća mentalnog zdravlja

(11,0%). U srednjim školama je bilo 2060 savjetovanja, od toga 1041 učenik. Najviše u svezi unaprjeđenja zdravlja (55,6%), zbog teškoća mentalnog zdravlja (20,7%) te kroničnim bolestima (13,4%). Za savjet se obratilo i 474 studenta, najviše zbog savjeta u vezi unaprjeđenja zdravlja (65%), s kroničnim bolestima (13,9%), s mentalnim poremećajima (9,7%).

Ukupno je obavljeno 18294 savjeta i konzultacija (siječanj – studeni 2025.)

Skrb o djeci s poteškoćama u razvoju

Uključivanje djece s poteškoćama u razvoju je opsežan i zahtjevan proces koji timski obavljaju zdravstveni i obrazovni stručnjaci i za osnovne i za srednje škole. Za potrebe utvrđivanja najpogodnijeg oblika školovanja obavljeno je 673 postupaka timske sinteze prije upisa u prvi razred osnovne škole te 403 timske sinteze za promjenu oblika školovanja u osnovnim i 40 za promjenu oblika školovanja u srednjim školama. Također je obavljeno 354 ekspertiza za upis u prvi razred osnovne škole te 462 za primjereni oblik školovanja u osnovnoj i 44 u srednjoj školi.

Služba za školsku i adolescentnu medicinu NZJZ OBŽ unazad tri godine ima elektronsku aplikaciju putem koje roditelji naručuju svoju djecu na preventivne preglede. Uvođenjem aplikacije znatno smo poboljšali svoj rad, približili potrebne informacije roditeljima, omogućili im naručivanje u terminima koji njima odgovaraju, podsjetnik na zakazani termin... Povratne informacije od roditelja su jako pozitivne.

Predviđa se obavljanje sistematskih pregleda: procjena psihofizičkih sposobnosti djece za upis u prvi razred osnovne škole, učenika petih razreda- pubertetske promjene i prelazak na predmetnu nastavu, učenika osmih razreda- profesionalna orijentacija zbog upisa u srednju školu, prvih razreda srednje škole- prilagodba na novu školsku sredinu i sistematski pregledi studenata na prvoj godini fakulteta.

Obavljat će se probiri s ciljem otkrivanja poremećaja stanja uhranjenosti, hiperkolesterolemije, poremećaje vida, vida na boje, sluha i rizika za poremećaj mentalnog zdravlja. Nadalje će se raditi namjenski pregledi učenika za sudjelovanje na školskim sportskim natjecanjima, pregledi za upis u srednje škole i na fakultet, pregledi za smještaj u đačke i studentske domove te ostali pregledi prema potrebi.

Služba za školsku i adolescentnu medicinu će provoditi obavezna cijepljenja školske djece i mladih prema programu obveznih imunizacija koje donosi Ministar zdravstva, te dobrovoljno cijepljenje učenika od petog do osmog razreda osnovnih škola protiv HPV-ea. Protiv HPV-ea ćemo cijepiti i sve zainteresirane učenike i studente do 25 godine starosti.

Provodit će se zdravstveni odgoj za učenike , nastavnike, roditelje, rad u stručnim i uredskim povjerenstvima za procjenu psihofizičkih sposobnosti djece za upis u prvi razred, određivanje primjerenog oblika školovanja za učenike s teškoćama u razvoju, pregledi maturanata i izdavanje mišljenja za prilagodbu ispitne tehnologije na ispitima državne mature.

I dalje će se obavljati savjetovanijsni rad za učenike i mlade s kroničnim bolestima, teškoćama u učenju, emocionalnim teškoćama, poremećajima u ponašanju, rizičnim ponašanjima...

Planiraju se i akcije na području promicanja zdravlja iz domene školske i adolescentne medicine, uključivanje u programe zdravog načina života kroz programe Ministarstva zdravstva, HZJZ, NZJZ OBŽ, te drugih institucija.

Planira se stručna edukacija doktora medicine i medicinskih sestara sukladno zahtjevima struke odnosno zahtjeva nadležnih institucija, a u okviru materijalnih mogućnosti.

6. SLUŽBA ZA ZDRAVSTVENU EKOLOGIJU

Služba za zdravstvenu ekologiju Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Osječko-baranjske županije provodi ispitivanja zdravstvene ispravnosti i kvalitete vode, hrane, hrane za životinje predmeta opće uporabe, okolišnih uzoraka i zraka. Ispitivanje zdravstvene ispravnosti i kvalitete uzoraka obuhvaća čitav niz kemijskih, fizikalno-kemijskih, mikrobioloških i bioloških analiza koje su propisane važećom zakonskom legislativom, a provode se u svrhu utvrđivanja, praćenja i unapređenja zdravlja stanovništva i očuvanja okoliša. Služba za zdravstvenu ekologiju akreditirani je ispitni laboratorij prema normi HRN EN ISO/IEC 17025:2017 od 2007. godine za ispitivanje vode, hrane, hrane za životinje, okolišnih uzoraka, predmeta opće uporabe, vanjskog zraka, otpada, mikrobiološke čistoće objekata u proizvodnji hrane, uzorkovanje voda, sedimenta, hrane i otpada.

Služba za zdravstvenu ekologiju Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Osječko-baranjske županije ovlaštena je od strane:

- Ministarstva poljoprivrede za ispitivanja hrane i hrane za životinje
- Ministarstva zdravstva za ispitivanje vode za ljudsku potrošnju i predmeta opće uporabe
- Ministarstva zaštite okoliša i zelene tranzicije za djelatnost uzimanja uzoraka i ispitivanja voda (otpadne, površinske i podzemne vode te sedimenta u površinskim vodama).

Akreditacija se sustavno proširuje kako bi se zadovoljili zahtjevi naručitelja i zakonskih propisa u analizama vode, hrane i otpada. Služba je opremljena suvremenom opremom na kojima se provode metode plinske (GC) i tekućinske kromatografije (HPLC, ionska kromatografija), metode atomske apsorpcijske spektrometrije (AAS) i spektrometrije masa s induktivno spregnutom plazmom (ICP-MS). Za svaki instrument osposobljena su 2 do 3 djelatnika kako bi oprema kontinuirano mogla biti u funkciji. U Službi se kontinuirano provodi uvođenje novih analitičkih metoda uz proširenje broja analiziranih parametara.

Na Službi djeluje tim sastavljen od epidemiologa i mag.sanit.ing. Epidemiolog je aktivno uključen u donošenju preporuka i korektivnih mjera u slučaju kontaminacije kućne vodoopskrbne mreže legionelom i olovom, daje stručna mišljenja i provodi epidemiološke izvide.

PROGRAM RADA SLUŽBE

Tijekom 2025. godine u Službi je uspješno proveden postupak nadzora od strane Hrvatske akreditacijske agencije i akreditirane su 2 nove metode.

Krajem 2024. godine i početkom 2025. godine započete su aktivnosti na natjecajima Hrvatskih voda :

- Monitoring utjecaja zahvata uređenja sustava zaštite od poplava naselja Bokšić Lug i Bokšić na stanje površinskih vodnih tijela (za vodotoke Vučica, Marjanac i Lukavac)
 - Monitoring utjecaja zahvata na stanje vodnog tijela starog toka Dunava-Zmajevački Dunavac
 - Monitoring utjecaja zahvata na stanje vodnog tijela stara Drava Osijek
 - Monitoring površinskih voda Naturavita, Kopački rit
 - Monitoring ekološkog stanja površ. voda u Parku prirode Kopački rit (Naturavita)
- i natjecaja Instituta za vode J. J. Strossmayer:
- Sustavno ispitivanje kakvoće podzemnih voda na vodnom području rijeke Dunav

Odsjek za vode i zrak

Odsjek za vodu i zrak akreditiran je sukladno međunarodnoj normi HRN EN ISO/IEC 17025 za ispitne laboratorije. U cilju zaštite zdravlja ljudi, Odsjek provodi ispitivanja voda i zraka sukladno važećim zakonima, propisima i normiranim metodama. U laboratorijima se provode kemijske, fizikalno-kemijske i biološke analize voda za ljudsku potrošnju, bazenskih, mineralnih, izvorskih i stolnih voda, voda za kupanje, površinskih, podzemnih, otpadnih voda i sedimenta. Također se provode mjerenja koncentracije alergene peludi u zraku.

Planirani prihodi po izvorima:

1. Monitoring vode za ljudsku potrošnju iz javnih vodoopskrbnih sustava Osječko-baranjske županije (u 2024. godini realizirano je 194.006,57 EUR sa PDV-om) i Vukovarsko –srijemske županije
2. Monitoring crpilišta na području Osječko-baranjske županije i Vukovarsko –srijemske županije
3. Monitoring alergene peludi u zraku
4. Ishođenja uporabne dozvole (tehnički prijemi)
5. Dokazivanja minimalnih tehničkih uvjeta (MTU) za objekte u ugostiteljstvu
6. Ispitivanja vode, hrane i briseva unutar HACCP sustava
7. Službene kontrole sanitarne inspekcije (u 2024. godini realizirano je 3.275 EUR na mikrobiološkom monitoringu hrane)
8. Monitoringa kakvoće površinskih i podzemnih voda (Hrvatske vode, Cesting)
9. Ishođenja okolišnih i vodopravnih dozvola te kontrole emisija otpadnih voda
10. Monitoring podzemnih i procjednih voda s odlagališta otpada za Unikom, Ibis
11. Ispitivanje bazenskih voda na području Osječko-baranjske i Vukovarsko-srijemske županije i termalne vode u Bizovačkim toplicama

12. Usluge na tržištu – strateški partneri: Vodovod Osijek, Baranjski vodovod, Vodovod Grada Vukovara, Hrvatske vode, Institut J. J. Strossmayer

Odsjek za fiziologiju prehrane i uzorkovanje

Odsjek za fiziologiju prehrane i uzorkovanje je akreditiran sukladno normi HRN EN ISO/IEC 17025 i to za uzorkovanje vode za ljudsku potrošnju, bazensku, otpadnu, površinsku i podzemnu vodu, otpad, određene fizikalno-kemijske, kemijske pokazatelje u hrani, predmetima opće uporabe i otpadu. Djelatnost Odsjeka podrazumijeva i prijem uzoraka i komunikaciju s naručiteljima. Odsjek je ovlašten od Ministarstva zdravstva za područje predmeta opće uporabe i Ministarstva poljoprivrede za područje hrane i hrane za životinje. U primjeni je i veliki broj razvijenih neakreditiranih metoda koje prate najnovije zahtjeve zakonskih okvira i nacionalnog zakonodavstva (analize za ispitivanje alkoholnih pića, meda, kozmetičkih proizvoda) s ciljem daljnjeg proširenja područja akreditacije. Realizirane aktivnosti odjela u 2024. godini:

- Provedene su javnozdravstvene mjere „UTJECAJ PREHRANE NA ZDRAVSTVENO STANJE POPULACIJE OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE“ u vrijednosti od 13.346,41 EUR

- U 2024. godini Odsjek je proširio broj akreditiranih metoda za uzorkovanje otpada, pripreme uzoraka otpada za ostale analitičke laboratorije kao i provedbu određenih analiza.

Usluge na tržištu – strateški partneri i ugovorni suradnici; Pan-Pek; Lola d.o.o.; Lidera

U 2025. godini Odsjek je uspješno proveo uzorkovanje podzemnih voda na 67 lokacija u 5 županija.

Odsjek za mikrobiologiju hrane i predmeta opće uporabe

Zaštita zdravlja potrošača od zaraznih bolesti te opskrba zdravstveno ispravnom i sigurnom hranom glavni je zadatak Odsjeka za mikrobiologiju hrane i predmeta opće uporabe. U svrhu sprečavanja nastanka i širenja zaraznih bolesti porijeklom iz hrane u Odsjeku za mikrobiologiju hrane i predmeta opće uporabe provodi se kontrola mikrobiološke ispravnosti hrane, hrane za životinje i predmeta opće uporabe u svim fazama proizvodnje, prerade, distribucije i skladištenja kao i kontrola mikrobiološke čistoće u objektima pod sanitarnim nadzorom sukladno važećim zakonima, propisima i standardiziranim metodama. Laboratorij za mikrobiologiju hrane Službeni je laboratorij koji provodi analizu hrane u svrhu monitoringa prema zahtjevima nadležnih tijela te sudjeluje u epidemiološkim izvidima tijekom trovanja uzrokovanog hranom. Laboratorija je akreditiran sukladno normi HRN EN ISO/IEC 17025 za hranu, hranu za životinje, predmete opće uporabe (kozmetičke proizvode), kontrolu mikrobiološke čistoće objekata u proizvodnji hrane.

Planirani prihodi po izvorima:

1. Službene kontrole sanitarne inspekcije, tijekom 2024. godine realizirano je 3.275 EUR

2. Usluge na tržištu – strateški partneri Vindija, Spar, Pan-pek i dr.
3. Ugovorni partneri – škole, vrtići, domovi za stare i nemoćne i ostali ugovorni partner (hoteli, restorani, kafi barovi i dr.)

Odsjek za zajedničke instrumentalne tehnike

Odsjek za zajedničke instrumentalne tehnike u svojim laboratorijima provodi analize organskih polutanata, metala, aniona i kationa u vodi (voda za ljudsku potrošnju, bazenska, podzemna, mineralna, izvorska, stolna, površinska i otpadna voda). Također se provode analize organskih polutanata i metala u hrani i predmetima opće uporabe (posude i ostali predmeti od plastike i keramike, papiri, kantice, te ostali predmeti koji dolaze u doticaj s hranom) sukladno važećim zakonima, propisima i standardiziranim metodama. Svoju kompetentnost za provođenje analiza Odsjek potvrđuje sudjelovanjem u međulaboratorijskim usporedbenim ispitivanjima. U 2024. godini povećava se broj uzoraka vode za ljudsku potrošnju na olovo zbog zakonske obveze prioriternih objekata za tu vrstu ispitivanja prema Pravilniku

Odsjek za mikrobiologiju voda i sterilizaciju

Odsjek provodi mikrobiološka ispitivanja voda (voda za ljudsku potrošnju, bazenska, otpadna voda, površinska, podzemna, mineralne vode, led i vode za kupanje) sukladno važećim zakonima, pravilnicima, uredbama, zahtjevima inspeksijskih službi, epidemiološkim indikacijama, kao dio sustavnih ispitivanja okoliša (monitoringa) te prema zahtjevu stranke.

Sva ispitivanja voda provode se akreditiranim i standardiziranim metodama.

Najveći izazov Odsjeka je analiza Legionella u prioritetnim objektima sukladno Pravilniku 43/24.

Mikrobiološki laboratorij Odsjeka za mikrobiologiju voda i sterilizaciju provodi analize Legionella u dvije županije. Djelatnici Odsjeka surađuju i s epidemiologom kod ispitivanja Legionella, provode ispitivanja prema zahtjevima Pravilnika o kontroli parametara kućne vodoopskrbne mreže potrošača i drugih sustava od javnozdravstvenog značaja te planu i programu edukacije svih dionika (NN br. 43/2024). Tijekom 2024. godine provedene su javnozdravstvene mjere u iznosu od 13.962,50 EUR i isti iznos je planiran i za 2025. godinu.

Nutricionističko savjetovalište Službe za zdravstvenu ekologiju

Nutricionističko savjetovalište nastavlja s provedbom svog temeljnog koncepta i vizije, usmjerenih na kontinuirano promicanje pravilne prehrane u svrhu:

- promocije zdravih životnih navika koje dugoročno doprinose prevenciji bolesti i očuvanju

zdravlja;

- jačanja primjene načela dijetoterapije radi smanjenja simptoma i sprječavanja pogoršanja određenih kroničnih nezaraznih bolesti, kod kojih je neadekvatna prehrana prepoznata kao značajni rizični čimbenik.

Realizirane aktivnosti Odsjeka u 2024. godini i 2025. godini:

Tijekom 2024. godine započeo je projekt UrbanBlueHealth kao zajednička inicijativa srednjoevropskih zemalja za poboljšanje kvalitete vode urbanih prirodnih kupališta u periodu od 05.2024. do 10.2026. Sve aktivnosti provode djelatnici Službe za zdravstvenu ekologiju. Početkom 2024. godine na snagu je stupio novi i Pravilnikom o kontroli parametara kućne vodoopskrbne mreže potrošača i drugih sustava od javnozdravstvenog značaja te planu i programu edukacije svih dionika (NN br. 43/2024). kojim se propisuje i regulira ispitivanje Legionella i olova u vodi za ljudsku potrošnju prioriternih objekata. Odsjeci Službe bili su spremni na sve izazove koji su zahtijevani novim Pravilnikom.

Tijekom 2025.godine su započele edukacije u HZJZ vezane uz procjenu rizika kućne vodoopskrbne mreže te su dva djelatnika službe za zdravstvenu ekologiju dobili Certifikat o završenoj edukaciji za stjecanje znanja o procjeni rizika kućne vodoopskrbne mreže i materijalima koji dolaze u dodir s vodom namijenjenom za ljudsku potrošnju.

Svi vlasnici prioriternih objekata obvezni su uspostaviti, provoditi i održavati sustave i postupke samokontrole kroz procjenu rizika kućne vodoopskrbne mreže.

U 2025. godini je započela naplata troškova izvida u slučaju srednje, visoke i jako visoke kontaminacije sustava kućne vodoopskrbne mreže u iznosu od 101.06 EUR.

Planovi i razvoj Službe za zdravstvenu ekologiju u 2026. godini

Služba u cjelini, planira praćenje poziva na EU projekte kako bi proširili stručna znanja i mogućnosti nabavke nove opreme.

Odsjek za vode i zrak, u suradnji s javnim isporučiteljima vodnih usluga, planira nastaviti praćenje stanja javne, ali i lokalne vodoopskrbe. Također nastavlja savjetovanje i podršku korisnicima individualne vodoopskrbe

Planiraju se uvesti slijedeće aktivnosti:

- nastavak Monitoringa podzemnih voda na vodnom području rijeke Dunav u 2026.godini
- nastavak praćenja alergene peludi u zraku u gradu Osijeku, Đakovu i Našicama
- nastavak 5 započetih natječaja Hrvatskih voda

Odsjek za fiziologiju prehrane i uzorkovanje planira proširenje analiza otpada u 2025. i 2026. godini na temelju stečenih uvjeta kroz akreditaciju u 2024. godini.

Planira se nastavak provedbe javnozdravstveni mjera u suradnji s Nutricionističkim savjetovalištem:

„UTJECAJ PREHRANE NA ZDRAVSTVENO STANJE DJECE I MLADIH OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE“ u iznosu od 13.550 EUR.

Odsjek za zajedničke instrumentalne tehnike planira u idućoj godini povećati broj akreditiranih metoda/parametara ako dođe do realizacije nabavke opreme sukladno planu kapitalnih sredstava.

Odsjek za zajedničke instrumentalne tehnike planira i proširenje ovlaštenja metoda na postojećoj opremi u 2025. godini kako bi se smanjio broj podugovorenih metoda za vode. Planira se nabava mikrovalne pećnice za pripremu uzoraka hrane, vode i predmeta opće uporabe kod ispitivanja metala. Tijekom 2025. godine planira se da svi analitičari Odsjeka budu obučeni za rad u Laboratoriju za kromatografiju i Laboratoriju za atomsku spektroskopiju i spektrometriju masa što do sada nije bila praksa.

Odsjek za mikrobiologiju vode i sterilizaciju, kao nova organizacijska jedinica Službe planira educirati nove djelatnike na aktivnostima uzorkovanja legionela i poboljšati organizaciju preuzetih poslova.

Planira se nastavak provedbe javnozdravstvenih mjera:

„STVARANJE OKOLIŠA KOJI PODUPIRE ZDRAVLJE (KONTROLA PARAMETARA KUĆNE VODOPSKRBNE MREŽE (LEGIONELA I OLOVO) KOJE SU U OBVEZI ANALIZIRATI PRIORITETNI OBJEKTI)“ u iznosu od 13.948,75 EUR.

Odsjek za mikrobiologiju hrane i predmeta opće uporabe prateći trenutne trendove i zahtjeve tržišta više će promovirati usluge mikrobiološke analize zraka u javnim ustanovama i industrijskim pogonima iako još ne postoji nacionalna zakonska regulativa. Nastavno na gotovo sve akreditirane mikrobiološke pokazatelje u hrani, hrani za životinje i kozmetičkim proizvodima raditi će se na vidljivosti ovlaštenog laboratorija koji može zadovoljiti svim zahtjevima DIRH-a za mikrobiološke analize (zahtjev za mikrobiološkim ispitivanjem hrane od Službe granične sanitarne inspekcije nismo dobili dugi niz godina). Nutricionističko savjetovalište planira se još bolje povezati s radom Službe za školsku medicinu i Centrom za zdravstvenu zaštitu mentalnog zdravlja, prevencije i izvanbolničkog liječenja ovisnosti. U segmentu rada namijenjenom populaciji Osječko-baranjske županije svih dobnih skupina, u daljnjem razvoju Nutricionističkog savjetovališta NZJZ OBŽ osobito se ističu sljedeći strateški smjerovi:

a) Edukacija Timova za školsku prehranu i praćenje uspješnosti

- b) Savjetovalište za prevenciju prekomjerne tjelesne mase i debljine u djece školske dobi i mladih na području Osječko-baranjske županije
- c) Inovacije u dostupnosti usluga Nutricionističkog savjetovališta NZJZ OBŽ kroz projekte
- d) Nutricionističko savjetovalište NZJZ OBŽ kao nastavna i edukacijska baza
- e) Stručno-znanstveni rad i javnozdravstvena vidljivost

7. SLUŽBA ZA DEZINFEKCIJU, DEZINSEKCIJU I DERATIZACIJU

Suzbijanje patogenih mikroorganizama, štetnih člankonožaca (Arthropoda) i štetnih glodavaca od velike je javnozdravstvene važnosti za Republiku Hrvatsku, a samim time i za Osječko-baranjsku županiju.

Djelatnosti Službe za dezinfekciju, dezinfekciju i deratizaciju (Službe za DDD):

- na temelju praćenja i analiziranja epidemiološkog stanja na području Osječko-baranjske županije Služba izrađuje Prijedlog Programa mjera i Provedbenog plana suzbijanja patogenih mikroorganizama, štetnih člankonožaca (Arthropoda) i štetnih glodavaca čije je planirano, organizirano i sustavno suzbijanje mjerama dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije od javnozdravstvene važnosti za Osječko-baranjsku županiju, kao i za svaku jedinicu lokalne samouprave;
- planira i provodi stručni nadzor nad provedbom preventivne i obvezne preventivne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije;
- provodi program kontinuiranog monitoringa, tj. istraživanja o prisutnosti, vrsti, brojnosti, širenju, zaraženosti vektora zaraznih bolesti u svrhu procjene rizika te sukladno rezultatima provedenog monitoringa, određuje područje tretmana;
- pruža usluge provođenja mjera dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije;
- vrši determinaciju (određivanje) vrsta zdravstveno značajnih životinjskih organizama (napasnika, štetnika i prijenosnika uzročnika bolesti)
- provodi zdravstveni odgoj lokalnog stanovništva.

Proučavanje, praćenje i suzbijanje vektora zaraznih bolesti provodi se sljedećim aktivnostima: izrada Programa mjera i Provedbenog plana preventivne i obvezne preventivne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije za područje Osječko-baranjske županije te svih jedinica lokalne samouprave, kao i provođenje stručnog nadzora nad provedbom istog Programa mjera i Provedbenog plana; provođenje programa Istraživanja i praćenja invazivnih vrsta komaraca na području županije; poslovi dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije na komercijalnom tržištu.

U Programu istraživanja, praćenja i suzbijanja vektora zaraznih bolesti do kraja listopada 2025. godine provedeno je 7880 terenskih izvida radi istraživanja prijenosnika bolesti i stručnog nadzora nad provedbom Programa mjera i Provedbenog plana preventivne i obvezne preventivne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije za područje Osječko-baranjske županije što uključuje, praćenje invazivnih vrsta komarca metodom ovipozicijskih klopki, ličinki komaraca, odraslih stadija komaraca te stručnog nadzora nad provedbom preventivne deratizacije. U okviru istraživanja i praćenja kukaca prijenosnika bolesti komarci prikupljeni metodom CDC-klopki determinirani su i laboratorijski obrađeni. Prema sklopljenim

ugovorima te narudžbama pravnih i fizičkih osoba usluge dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije provedene su na 300 lokacija.

U 2026. godini:

- Planira se predlaganje Programa mjera i provedbenog plana suzbijanja patogenih mikroorganizama, štetnih člankonožaca (arthropoda) i štetnih glodavaca čije je planirano, organizirano i sustavno suzbijanje mjerama dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije od javnozdravstvene važnosti za jedinice lokalne samouprave OBŽ
- Planira se provoditi program kontinuiranog monitoringa, tj. istraživanja o prisutnosti, vrsti, brojnosti, širenju, zaraženosti vektora zaraznih bolesti te njihovom potencijalu prijenosa patogena u svrhu procjene rizika kako bi se na vrijeme procijenio rizik mogućih epidemija te poduzele aktivnosti za učinkovitu prevenciju, pravovremeno suzbijanje vektora zaraznih bolesti te evaluaciju provedenih mjera.
- Na temelju monitoringa komaraca planira se izdavati preporuke za tretmane komaraca na području OBŽ
- Nakon tretmana komaraca provoditi će se učinkovitost istih
- Služba će planirati i provoditi stručni nadzor na provedbom preventivne i obvezne preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije na području OBŽ
- Planira se provoditi zdravstveni odgoj lokalnog stanovništva s ciljem podizanja svijesti o bolestima čiji prenositelji mogu biti patogeni mikroorganizmi, štetnih člankonožaca (arthropoda) i štetni glodavci. Edukacija što veće populacije lokalnog stanovništva provoditi će se npr. distribucijom informativno – edukativnih postera i letaka o glodavcima te o komarcima kao vektorima zaraznih bolesti te individualnom uklanjanju potencijalnih ekoloških niša, informiranje pučanstva putem lokalnih TV postaja, radio postaja te lokalnih tiskovina itd.
- Provodit će se praćenje tigrastog komarca i drugih invazivnih vrsta komaraca na području Osječko-baranjske županije
- Planira se provedba mjera dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije, odnosno povećanje usluga DDD na tržištu.

8. CENTAR ZA ZDRAVSTVENU ZAŠTITU MENTALNOG ZDRAVLJA, PREVENCIJU I IZVANBOLNIČKO LIJEČENJE OVISNOSTI

Centar za zdravstvenu zaštitu mentalnog zdravlja, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti provodi niz aktivnosti iz područja zaštite i unaprjeđenja mentalnog zdravlja i prevencije ovisnosti sukladno svim strateškim dokumentima. Preventivne aktivnosti provode se na načelima univerzalne, selektivne i indicirane prevencije, a tretman prema medicinskoj indikaciji sukladno suvremenim medicinskim saznanjima, uz multidisciplinarni i individualni pristup korisniku. Aktivnosti prevencije usmjerene su prema općoj populaciji (univerzalne), ali i prema rizičnim skupinama (selektivne/indicirane) s ciljevima rane detekcije i ranih intervencija kroz psihoedukaciju, psihosocijalnu podršku, uvježbavanje vještina samopomoći i motiviranjem za tretman.

Osobita pažnja usmjerena je na očuvanje mentalnog zdravlja djece i adolescenata u obliku savjetovanja djece i adolescenata koji su u rizičnom ponašanju, kao i onih koji su posebno izloženi stresu (poremećaja ponašanja i emocija u dječjoj i adolescentnoj dobi (školski neuspjeh, školska fobija i adolescentne krize) s ciljem povećanja sposobnosti za savladavanje kriznih stanja i adaptaciju na nove okolnosti te sprječavanja nastupa mentalnih poremećaja. Tretmani se provode na znanstveno utemeljenim načelima i prema stručnim smjernicama s ciljem otklanjanja smetnji i postizanja emocionalne stabilnosti, podizanja razine kvalitete života, produktivnosti i funkcionalnosti. Kontinuirano se provodi dobra praksa multisektorske suradnje s institucijama u zdravstvenom (podrška LOM-u, specijalistička usavršavanja), obrazovnom i pravosudnom sustavu, kao i u sustavu socijalne skrbi, te suradnja s nevladinim organizacijama.

Centar za zdravstvenu zaštitu mentalnog zdravlja, prevencije i izvanbolničkog liječenja ovisnosti Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Osječko – baranjske županije, obavlja sljedeće poslove iz domene mentalnog zdravlja:

- provodi zaštitu mentalnog zdravlja i izvanbolničko liječenje, što obuhvaća prevenciju i rano otkrivanje svih psihičkih poremećaja, dijagnostiku, liječenje i rehabilitaciju svih oblika ovisnosti, kao i mjere očuvanja mentalnog zdravlja u zajednici
- surađuje sa zdravstvenim i drugim ustanovama, nevladinim sektorom, zdravstvenim i drugim radnicima u provedbi dijagnostike, liječenja, rehabilitacije i društvene integracije osoba s mentalnim poremećajima
- sudjeluje u planiranju, predlaganju i provođenju mjera za sprečavanje, rano otkrivanje i suzbijanje kroničnih nezaraznih bolesti, uključujući mentalne poremećaje

Prema podacima Svjetske zdravstvene organizacije 10 – 20% djece i mladih u svijetu ima neki psihički poremećaj. Polovica mentalnih poremećaja počinje prije 14. godine života, a tri četvrtine do sredine 20-

tih godina. Svjetska federacija za mentalno zdravlje u suradnji sa Svjetskom zdravstvenom organizacijom, 2016. godine istaknula važnost pojačanja svijesti o jednakoj važnosti mentalnog i tjelesnog zdravlja na razini populacije. Učestalost mentalnih poremećaja kod djevojčica i dječaka u Europi iznosi 16,3%. U Republici Hrvatskoj učestalost mentalnih poremećaja iznosi 11,5% u dobnoj skupini 10 do 19 godina. U Europi kao i u RH samoubojstvo je drugi najčešći uzrok smrti među mladima u dobnoj skupini 10 do 19 godina. Prevalencija mentalnih poremećaja i poremećaja ponašanja uzrokovanih uzimanjem alkohola u RH iznosi 917,2/100 000 stanovnika, odnosno 0,9% ukupnog broja stanovnika. Stopa prevalencije stanovnika u dobi iznad 15 godina iznosi 1,1% (Eurostat, 2022.). Istraživanje o navikama korištenja interneta, ovisnosti o internetu, video igricama, online kockanju, alkoholu djece i mladih provela je naša ustanova tijekom 2023. godine (projekt financiran sredstvima Ministarstva zdravstva).

U istraživanju je sudjelovalo ukupno 868 učenika iz 7 osnovnih i 7 srednjih škola na području naše županije. Prema rezultatima ovog istraživanja oko 10% dječaka i 25% mladića, te 4% djevojčica i 21% djevojaka ima problema s alkoholom. Više od polovice djece do svoje 12. godine probalo je lakša alkoholna pića, a do svoje 14. godine žestoka alkoholna pića. Najčešće alkoholno piće koje konzumiraju dječaci i mladići je pivo, a djevojke i djevojčice žestoka pića. Od djece koja kockaju, većina ih je počela s online kockanjem između 14 i 16 godine. Prema rezultatima istraživanja učenici prosječno koriste internet oko 2 sata dnevno radi škole, a 4 sata radi razonode. Dječaci provode nešto više vremena u igranju igara (70% do 3 sata dnevno). Djevojčice češće pregledavaju digitalne sadržaje i više vremena provode komunicirajući na društvenim mrežama. Svakodnevno više od 3 sata komunicira na društvenim mrežama 28% srednjoškolaca te 9% osnovnoškolaca. Preko 22% djece ima problema s ovisnošću o online igrama. Prema rezultatima istraživanja slabije materijalno stanje obitelji pokazalo se kao značajan prediktor za sve tipove ovisnosti, a postojeće rizično ponašanje u vidu blažeg kršenja normi pokazalo se najboljim prediktorom za predviđanje različitih tipova ovisnosti.

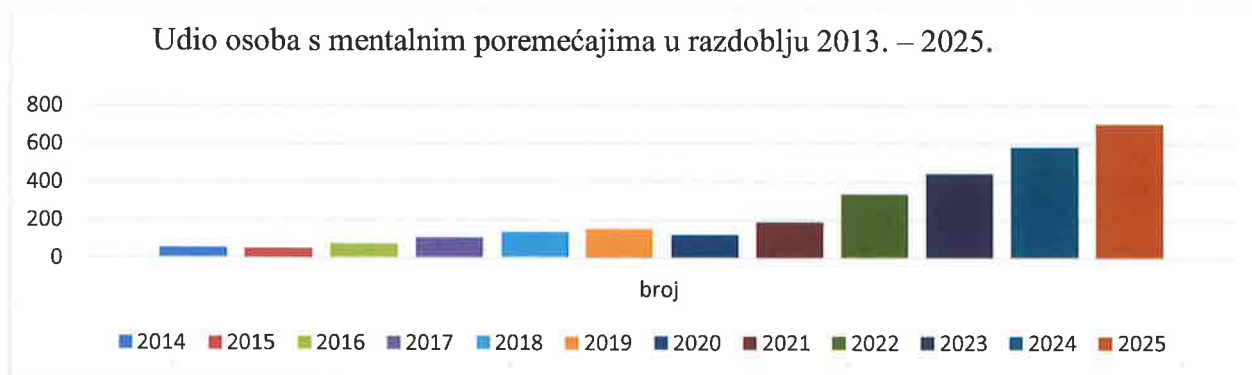
Istraživanje „Učestalost vršnjačkog zlostavljanja među djecom i mladima s područja Osječko – baranjske županije, provedeno je u razdoblju rujan – listopad 2025. godine, i ukupno 1194 učenika, od čega 718 (60,1%) učenika 7. razreda osnovnih škola i 476 (39,9%) učenika 3. razreda srednjih škola. Rezultati istraživanja o vršnjačkom nasilju koje je proveo Edukacijsko rehabilitacijski fakultet, 2023. god., pokazuju da je ukupno 6,5% učenika osnovnih škola doživjelo da ih je netko od vršnjaka barem jednom istukao, a ukupno 13,6% učenika srednjih škola doživjelo je da ih je vršnjak jako udario ili gurnuo. Ukupno 27% učenika osnovnih škola nasilje je doživjelo u prostoru škole. Elektroničko nasilje sve je češći oblik nasilja među mladima, ukupno 4,1% srednjoškolaca doživjelo je da netko drugim osobama govorio ružne stvari o njima putem interneta ili poruka, dok je to isto počinilo 27% učenika. Kada se

govori o nasilju u partnerskim odnosima, 16,5% učenika srednjih škola izvještava da je doživjelo verbalno nasilje u mladenačkim vezama, 8,8% njih navodi da je doživjelo fizičko nasilje, njih 8,5% seksualno nasilje, a njih 26,8% elektroničko nasilje.

Pacijenti dolaze po nekoliko osnova: samoinicijativno uz podršku roditelja, na inicijativu roditelja/staratelja, preporuci stručnih suradnika škole, liječnika specijalista školske medicine, Klinike za dječju i adolescentnu psihijatriju KBC Osijek, HZSR, pravosuđa. Osim toga sami pozivamo roditelje/staratelje i djecu detektiranu s rizikom pri provedbi našeg projekta „Probir – rano otkrivanja rizičnog ponašanja mladeži“.

Najčešće dijagnoze pacijenata su: poremećaji ponašanja, anksiozni poremećaji, depresija, vršnjačko nasilje, poremećaji prehrane, neurorazvojni poremećaji (ADHD, poremećaji iz spektra autizma), eksperimentiranje/konzumiranje psihoaktivnih tvari i dr.

Iz Slike 1. vidljiv je porast broja osoba s mentalnim poremećajima iz godine u godinu u Centru za zdravstvenu zaštitu mentalnog zdravlja, prevencije i izvanbolničkog liječenja ovisnosti NZJZ OBŽ. Značajan porast vidljiv je od 2022. god. s trendom daljnjeg rasta.

Slika 1. Udio osoba s mentalnim poremećajima u razdoblju 2013. – I – IX 2025. godine na području OBŽ

Aktivnosti koje se provode u Centru vezane uz zdravstvenu zaštitu ranjivih skupina:

1. „Screening- rano otkrivanje rizičnog ponašanja mladeži“

Probir ranog otkrivanja rizičnog ponašanja mladeži provodi se anketnim upitnikom „Upitnik snaga i poteškoća“ u 7. razredu osnovnih škola i 1. razredu srednjih škola na području Osječko – baranjske županije, kontinuirano od šk. god. 2012./13.. Roditelji/staratelji potpisuju suglasnost za provedbu testiranja. Svrha upitnika je rano otkrivanje rizika za moguće probleme u mentalnom zdravlju djece i mladih te prevencija razvoja težih oblika mentalnih teškoća. U školskoj godini 2024./25. anketirano je

ukupno 1594 učenika, od toga 682 (42,8%) učenika sedmih razreda iz 32 osnovne škole na području Osječko–baranjske županije i ukupno 912 (57,2%) učenika prvih razreda 12 srednjih škola. Ukupno je obrađeno 1594 anketnih upitnika pri čemu je detektirano 175 (10,99%) rizičnih učenika. U školskoj godini 2025./26 do sada je prikupljeno ukupno 501 upitnik.

2. Trening životnih vještina

Trening životnih vještina predstavlja ciklus od 8 radionica s temama: Samopoštovanje, Izražavanje i prepoznavanje emocija, Suočavanje s ljutnjom, Organizacija vremena, Zdravlje, Ovisnosti, Kako reći Ne, Stres. Provodi se s učenicima 6. razreda u 4 osnovne škole na području grada Osijeka. Projekt se provodi od 2013. god. Tijekom školske godine 2024./2025. u projektu „Trening životnih vještina“ sudjelovali su učenici šestih razreda iz 4 osnovne škole: Osnovne škole „Retfala“ Osijek, Osnovne škole Vladimira Becića Osijek, Osnovne škole „Dobriša Cesarić“ Osijek, Osnovne škole August Šenoa Osijek. Obuhvaćeno je ukupno 9 razreda, a u navedenom periodu održano je ukupno 72 radionice s 8 različitih tema. Ukupan broj učenika koji je sudjelovao u radionicama je 172. Prosječan ukupan broj učenika po radionici je $M=149$ učenika. U šk. god. 2025./26 trening se provodi u 6 osnovnih škola.

3. Istraživanja/anketiranje

Tijekom 2025. godine provedeno je online istraživanje „Učestalost vršnjačkog zlostavljanja među djecom i mladima s područja Osječko – baranjske županije“, u kojem je sudjelovalo ukupno 1194 ispitanika, učenika osnovnih i srednjih škola. Istraživanje je provedeno uz suglasnost Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih RH i suglasnost Etičkog povjerenstva NZZJZ OBŽ.

4. Publikacije/ mediji/e-savjetovanja

Po završetku ovogodišnjeg istraživanja objavit će se online brošura s prikazom značajnijih rezultata provedenog istraživanja. Cjelokupan prikaz rezultata s rizičnim i zaštitnim čimbenicima objavit će se tijekom 2026. godine. Promocija mentalnog zdravlja, kao i edukacija o ranom prepoznavanju mentalnih poremećaja upućuje se građanstvu putem medija (emisije, izjave, članci).

5. Predavanja, tribine za roditelje

Roditelje/staratelje upoznaje se sa znacima prepoznavanja mentalnih poremećaja, mogućnostima tretmana, važnosti odgojnog pristupa....

6. Stručne edukacije za prosvjetne djelatnike u osnovnim i srednjim školama

Jednom godišnje održava se stručna edukacija za prosvjetne djelatnike, stručne suradnike u osnovnim i srednjim školama s ciljem osnaživanja, upoznavanja, educiranja o mentalnom zdravlju i mentalnim poremećajima. Po pozivu škole održavaju se i edukacije za Učiteljska vijeća.

7. Predavanja, tribine, radionice za učenike

Po pozivu škole održavaju se predavanja/radionice za učenike o značaju mentalnog zdravlja s naglaskom na prekomjernu uporabu interneta, društvenih mreža, igrice, vršnjačkog nasilja i sl. Organizirana je panel rasprava „Učestalost vršnjačkog zlostavljanja među djecom i mladima s područja Osječko – baranjske županije“, u kojoj su sudjelovali učenici II gimnazije, Isusovačke klasične gimnazije, Medicinske škole, Elektrotehničke i prometne škole, Škole primijenjenih umjetnosti. Panel raspravi nazočilo je cca 100-njak učenika i studenata.

8. Savjetovanje i psihoterapijski rad s djecom i adolescentima

Djeca i adolescenti uz roditelje uključuju se u kontinuirani psihoterapijski i savjetodavni rad, upućeni od obitelji, spec. školske medicine, spec. dječje i adolescentne psihijatrije, škole, i na naš poziv nakon obrade anketnog upitnika.

9. Savjetodavni Psihoterapijski rad s adolescentima eksperimentatorima/konzumentima ilegalnih psihoaktivnih tvari Adolescenti se uključuju u savjetodavni/psihoterapijski rad uz praćenja statusa apstinencije na traženje roditelja/staratelja.

10. Izvršenje mjere obveznog liječenja od ovisnosti

Dio adolescenata uključuje se u savjetodavni/psihoterapijski rad uz praćenja statusa apstinencije tijekom izvršenja izrečene presude pravosudnih tijela – mjere obveznog liječenja od ovisnosti.

11. Testiranje učenika na prisutnost THC, brzim kvalitativnim testovima u

srednjim školama Po pozivu škole vršimo testiranje učenika odnosno slučajnog uzorka učenika čiji su roditelji/staratelji potpisali suglasnost. Testiranje se provodi brzim kvalitativnim testovima na THC uz nazočnost zdravstvenog djelatnika. Po izvršenom testiranju roditelji/staratelji pismeno se izvješćuju o rezultatu testiranja, a roditeljima/starateljima učenika kod kojih je detektirana prisutnost THC-a u uzorku urina, nudi se mogućnost uključivanja u tretman.

12. Psihodijagnostika/psihološka obrada

Djeca i adolescenti koji su u tretmanu po potrebi uključuju se u psihološku obradu.

13. Rad sa žrtvama nasilja, svjedocima nasilja

Žrtve nasilja i/ili svjedoci nasilja uključuju se u kontinuirani psihoterapijski tretman, a upućeni su iz Ministarstva pravosuđa.

14. Rad sa spolno zlostavljanom djecom i mladima

- Spolno zlostavljana djeca uključuju se u kontinuirani psihoterapijski tretman. Ukoliko zlostavljanje nije prijavljeno nadležnim institucijama, učini se prijava Državnom odvjetništvu/policiji/CZSS.

15. Play Attention tretman

Play Attention je neinvazivna računalna tehnologija nastala procesom spajanja skeniranih moždanih impulsa, kognitivnih vježbi i tehnika oblikovanja ponašanja. Ova tehnologija pomaže pojedincu (dijete ili odrasla osoba) da uvidi svoj potencijal u kontroli pažnje i ponašanja te ga poboljša. Play Attention pomaže razvijanju i održavanju pažnje, razvija vještine pamćenja, organiziranja, pospješuje izvršavanje zadataka i ignoriranje distraktora. Djeca i adolescenti s dijagnozom ADHD-a i teškoćama pažnje uključuju se uz psihoterapijski tretman i u tretman Play Attention-om.

16. Suradnja sa školama, zdravstvenim ustanovama, Hrvatskim zavodom za socijalni rad, Probacijskim uredom, lokalnom zajednicom

17. Organizacija i sudjelovanje u javno zdravstvenim aktivnostima (obilježavanje značajnih datuma)

Unaprijeđenje rada Centra u 2026. godini:

U 2026. godini nastavljaju se sve dosadašnje, gore navedene, programske aktivnosti, te nove aktivnosti kojima unaprjeđujemo zdravstvenu zaštitu ranjivih skupina:

1. tretman Neurofeedback-om djece i adolescenata Neurofeedback je neinvazivna računalna metoda, vrsta biofeedback-a, kojom se postupno utječe na poboljšanje funkcije mozga. To je metoda praćenja električnih valova mozga (alfa, beta, delta i theta) i učenja njihove samoregulacije, a sve to putem pristupačnog računalnog sučelja. Moždani valovi odraz su specifičnih mentalnih stanja, a neki obrasci moždanih valova mogu biti manje ili više poželjni za određene aktivnosti.

Indikacije za provedbu tretmana Neurofeedbackom: poremećaji iz autističnog spektra, ADHD-a, odnosno poremećaja pažnje i koncentracije, kod poteškoća u učenju, epilepsije, poremećaja u ponašanju, poremećaja spavanja, anksioznosti, depresije, kroničnog umora, kronične boli, migrena, ozljeda glave, moždanog udara, ovisnosti o lijekovima i drogama, stresa, postizanja zone u sportu i drugih.

2. formiranje terapijskih grupa za adolescente s rizičnim ponašanjem

3. kontinuirano provođenje projekta prevencije mentalnog zdravlja mladeži u narednom razdoblju – „Screening – rano otkrivanje rizičnog ponašanja mladeži“
4. kontinuirano provođenje projekta „Trening životnih vještina“ (5 osnovnih škola)
5. Škola nepušenja – dvije Škole nepušenja godišnje
6. kontinuirano provođenje stručnog seminara za prosvjetne djelatnike, stručne službe u osnovnim i srednjim školama, djelatnike predškolskih ustanova i djelatnike HZSR – 1 godišnje
7. tretman neurofeedback-om
8. formiranje Kluba liječenih alkoholičara/kockara (ovisno o broju ovisnika u tretmanu)
9. poboljšanje kvalitete postojeće djelatnosti (primarna i sekundarna prevencija)
10. poboljšanje kvalitete suradnje sa svim dionicima na području prevencije ovisnosti, mentalnog zdravlja i sl. (TZ-a, inim udrugama i institucijama vladinog i nevladinog sektora)

9. SLUŽBA ZA PROGRAME I PROJEKTE

Služba za programe i projekte obavlja pripremu, planiranje, provedbu, praćenje i vrednovanje programa i projekata za korištenje sredstava fondova Europske unije te drugih međunarodnih izvora financiranja, prati natječaje Europske unije i priprema projektne prijedloge. Ujedno sudjeluje u sklapanju partnerstva povezanih s programima i projektima Europske unije.

Specifične aktivnosti Službe za programe i projekte su:

- Informiranje djelatnika Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Osječko – baranjske županije o otvaranju novih natječaja
- Pružanje pomoći u traženju projektnih partnera i koordinatora
- Pružanje podrške u odabiru teme i instrumenata financiranja
- Koordiniranje aktivnosti i pružanje stručne podrške voditeljima projekata u usklađivanju projektnih prijedloga s nacionalnim strategijama i ostalim strategijama
- Analiziranje usklađenosti projekata i programa sa strateškim ciljevima
- Pružanje savjetodavne podrške, te sudjelovanje u administrativno-financijskim pripremama i provedbama programa i projekata
- Sudjelovanje u realizaciji svih pripremnih i provedbenih aktivnosti u suradnji sa stručnim Službama u Zavodu i svim ostalim vanjskim dionicima projektnog ciklusa
- Vođenje evidencije svih prijavljenih, dobivenih i završenih projekata
- Izrada izvješća o napretku projekata
- Izrada financijskih izvješća o utrošenim sredstvima
- Komunikacija s Upravljačkim tijelom i Zajedničkim tajništvom pojedinog Programa

Osnovni izvori financiranja:

- Sredstva iz EU fonda za projekte u okviru IPA programa prekogranične suradnje Hrvatska-Srbija
- Sredstva iz EU fonda za projekte u okviru IPA programa prekogranične suradnje Mađarska-Hrvatska
- Sredstva iz EU fonda za projekte u okviru IPA programa prekogranične suradnje Srednja Europa
- Sredstva iz EU fonda za projekte u okviru LIFE Programa
- Sredstva iz Fonda Solidarnosti Europske Unije na zdravstvene krize
- Sredstva iz Ministarstva zdravlja za provedbu nacionalnih programa
- Sredstva iz Ministarstva regionalnog razvoja i fondova EU za sufinanciranje vlastitog učešća
- Sredstva iz Hrvatskog zavoda za zapošljavanje
- Sredstva iz proračuna Osječko-baranjske županije za provedbu županijskih programa

Vizija razvoja Službe za programe i projekte u slijedećem godišnjem razdoblju temeljit će se na provođenju slijedećih aktivnosti:

- Ulaganje u edukacije i podizanje stručnih kompetencija zaposlenika za kvalitetno pripremanje, prijavu i implementaciju projekata Zavoda
- Ažuriranje projektnih ideja financiranih preko EU fondova
- Ulaganje u opremu i alate koji poboljšavaju kvalitetu, preciznost i uspješnost odrađenog posla zaposlenika u provedbi planiranih projektnih aktivnosti

Cilj Službe za programe i projekte tijekom predviđenog razdoblja je održavanje uspješnosti u pripremi i provedbi projekata u kojima sudjeluje Nastavni zavod za javno zdravstvo Osječko-baranjske županije kroz administrativnu i organizacijsku potporu projektnim timovima i njihovim sudionicima.

U navedenom razdoblju 2026. godine sukladno potpisanom ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava za projekte koji se financiraju iz mehanizma za oporavak i otpornost 2021. – 2026. planira se nastavak implementacije projekta Centralno financiranje specijalizacija za Nastavni zavod za javno zdravstvo Osječko-baranjske županije (NPOO.C5.1.R3-I1.01.0032) sukladno planu izvještavanja. Izvještaj uz Zahtjev za nadoknadom sredstava se podnosi svaka tri mjeseca.

Nadalje, iz istog mehanizma za oporavak i otpornost 2021. – 2026. u ožujku 2025. godine je potpisan ugovor s Ministarstvom zdravstva te je u provedbi projekt pod nazivom Centralno financiranje specijalizacija za Nastavni zavod za javno zdravstvo Osječko-baranjske županije – specijalizacija iz kliničke mikrobiologije (NPOO.C5.1.R3-I1.01.0112). Implementacija projekta se u 2026. godini nastavlja kroz Izvještaje i Zahtjeve za nadoknadom sredstava svaka tri mjeseca.

Planira se nastavak implementacije projekta Joint central European actions for improving quality of urban bathing waters, acronym UrbanBlueHealth (CE0200763) financiranog iz programa Interreg SREDNJA EUROPA. Projekt je u 2024. godini odobren za sufinanciranje, implementacija projektnih aktivnosti započela je u svibnju 2024. godine, a projekt završava 31. listopada 2025. godine.

Nastavlja se i provedba projekta Sufinanciranja vlastitog učešća za projekt UrbanBlueHealth koji financira Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU u iznosu 16.940,00 € kroz program sufinanciranja vlastitih udjela Ustanova u provedbi projekata sufinanciranih iz EU fondova. Predan je prvi Zahtjev za nadoknadom sredstava, a u 2026. godini biti će predan drugi Zahtjev.

Nadalje, nastavlja se implementacija projekta Prevencija ovisnosti (kemijske i/ili ponašajne) i zaštita mentalnog zdravlja djece i adolescenata u 2026. godini. Projekt se prijavljuje na „Natječaj za prijavu programa zdravstvenih organizacija u suradnji s udrugama u Republici Hrvatskoj za dodjelu financijskih sredstava u okviru raspoloživih sredstava iz dijela prihoda od igara na sreću u području prevencije ovisnosti i ponašajnih ovisnosti.“

Projekt „MOSQUITOLAB - Uspostava Centra za kontrolu komaraca, prekograničnih integriranih protokola i suradnje u borbi protiv najezde komaraca uzrokovane klimatskim promjenama u pograničnom području Hrvatske i Mađarske“ kao strateški projekt Osječko – baranjske županije u siječnju 2025. godine je prijavljen na zatvoreni poziv za projekte od strateške važnosti u sklopu programa Interreg Mađarska – Hrvatska 2021 – 2027. Projekt je odobren u svibnju 2025., a Ugovor s Upravljačkim tijelom (MRRFEU) je potpisan u srpnju 2025. godine. Nastavlja se implementacija projektnih aktivnosti i u 2026. godini sukladno planiranom.

U listopadu 2025. godine je odobren projekt „Sufinanciranja vlastitog učešća za projekt MOSQUITOLAB“ koji financira Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU u iznosu od 482.443,87 € kroz program sufinanciranja vlastitih udjela Ustanova u provedbi projekata sufinanciranih iz EU fondova.

Prvi Zahtjev za nadoknadom sredstava biti će predan u siječnju 2026. godine.

U prosincu 2025. godine odobren je projekt „Zdravlje obitelji u ruralnom prekograničnom području – BeHealthy“ koji je u veljači 2025. godine prijavljen na program IPA Interreg Hrvatska – Srbija 2021 – 2027. Projekt je u fazi optimizacije te se početkom 2026. godine očekuje potpisivanje Ugovora s Upravljačkim tijelom (MRRFEU) i implementacija projektnih aktivnosti.

Popis projekata koji su provedeni, koji su u provedbi, te koji su u postupku odobravanja i u pripremi:

Provedeni projekti:

1. Evidenced based management of hearing impairments: Public health policy making based on fusing big data analytics and simulation., EVOTION – HORIZON, vrijednost projekta: 5.421.901,25 EUR; izvor financiranja: HORIZON 2020 research and innovation programme
2. Cross border Applied Biotech: New perspectives in cancer and regenerative medical research by integration of cross-border Resources 2- CABCOS II, vrijednost projekta: 531.130,00 EUR, izvor financiranja: Hungary-Croatia IPA Cross-border Co-operation Programme

3. Kontrola komaraca u prekograničnom području Hrvatske i Srbije – MOS-Cross, vrijednost projekta: 982.167,50 EUR; IPA Interreg Hrvatska – Srbija 2014-2020
4. Analysis of the longterm efficiency of vaccinations against infectious diseases in the border regions of Croatia and Hungary -CABCOS 3, vrijednost projekta: 274.475,76 EUR; Hungary-Croatia IPA Cross-border Co-operation Programme 2014-2020
5. Kontrola komaraca u prekograničnom području Hrvatske i Srbije 2 – MOS-Cross2, vrijednost projekta: 836.970,13 EUR; IPA Interreg Hrvatska – Srbija 2014-2020
6. Kontrola komaraca u prekograničnom području Hrvatske i Srbije 3 – MOS-Cross3, vrijednost projekta: 105.880,86 EUR; IPA Interreg Hrvatska – Srbija 2014-2020
7. Četiri godišnja doba: glazba za zdravlje; vrijednost projekta: 17.253,97 EUR; Ministarstvo znanosti i obrazovanja.
8. Prevencija ovisnosti (alkohol, kocka, psihoaktivne tvari) i zaštita mentalnog zdravlja djece i adolescenata; vrijednost projekta: 39.816,84 EUR, Ministarstvo zdravstva
9. Prevencija ovisnosti o alkoholu, kockanju i novim tehnologijama na području Osječko-baranjske županije, vrijednost projekta: 39.840,63 EUR, Ministarstvo zdravstva
10. Support of the Member States to establish national systems, local collection points, and digital infrastructure for monitoring Covid 19 and its variants in waste waters – Croatia; vrijednost projekta: 1.369.609,93 EUR; European Commission, DG Environment
11. Program sufinanciranja provedbe EU projekata na regionalnoj i lokalnoj razini; vrijednost projekta: 45.422,61 EUR; Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU

Projekti u provedbi:

1. „MOSQUITOLAB - Uspostava Centra za kontrolu komaraca, prekograničnih integriranih protokola i suradnje u borbi protiv najezde komaraca uzrokovane klimatskim promjenama u pograničnom području Hrvatske i Mađarske“.

Vrijednost projekta: 6.124.758,74 €, proračun NZJZ OBŽ: 4.824.438,74 €, stopa sufinanciranja je 80 %, sufinancirano EU: 3.859.550,99 €, vlastita sredstva: 964.887,75 €

2. „UrbanBlueHealth – Zajednička inicijativa srednje europskih zemalja za poboljšanje kvalitete vode urbanih prirodnih kupališta“

Vrijednost projekta: 1.628.900,00 €, proračun NZJZ OBŽ: 169.400,00 €, stopa sufinanciranja je 80 %, sufinancirano EU: 135.520,00 €

vlastita sredstva: 33.880,00 €

3. Prevencija ovisnosti (kemijske i/ili ponašajne) i zaštita mentalnog zdravlja djece i adolescenata, Ministarstvo zdravstva. Vrijednost projekta: 40.000,00 €

4. Centralno financiranje specijalizacija za Nastavni zavod za javno zdravstvo Osječko-baranjske županije (NPOO.C5.1.R3-I1.01.0032); Nacionalni plan oporavka i otpornosti 2021.-2026. Vrijednost projekta: 393.701,59 €.
5. Centralno financiranje specijalizacija za Nastavni zavod za javno zdravstvo Osječko-baranjske županije – specijalizacija iz kliničke mikrobiologije (NPOO.C5.1.R3-I1.01.0112); Nacionalni plan oporavka i otpornosti 2021.-2026. Vrijednost projekta: 137.849,90 €
6. Program sufinanciranja provedbe EU projekata na regionalnoj i lokalnoj razini – projekt UrbanBlueHealth; izvor financiranja: Ministarstvo regionalnog razvoja i Fondova EU, ukupna vrijednost projekta 16.940,00 €.
7. Program sufinanciranja provedbe EU projekata na regionalnoj i lokalnoj razini – projekt MOSQUITOLAB; izvor financiranja: Ministarstvo regionalnog razvoja i Fondova EU, ukupna vrijednost projekta 482.443,88 €.

Projekti u postupku potpisivanja Ugovora i početka implementacije:

1. BeHealthy – Zdravlje obitelji u ruralnom prekograničnom području.

Izvor financiranja: IPA Interreg Hrvatska – Srbija, ukupna vrijednost projekta 806.638,40 €, proračun NZJZ OBŽ: 336.056,75 €, stopa sufinanciranja je 85 %, sufinancirano EU: 285.648,23 €, vlastita sredstva: 50.408,52 €.

